מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להסביר את הרקע להופעת הסוציאליזם במאה ה-19
- להגדיר את המושגים בורגנות, פרולטריון ומלחמת מעמדות
- להשוות בין הסוציאליזם המהפכני לסוציאל-דמוקרטיה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת המושגים

1. ב – הבורגנות
2. ב – מפעלים, מכונות, קרקע וחומרי גלם
3. ג – מהפכה של הפרולטריון

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – היו דרכים שונות - מהפכנית ודמוקרטית
2. לא נכון – מרקס האמין במהפכה, לא בהדרגתיות
3. לא נכון – הסוציאל-דמוקרטיה לא ביקשה לבטל בעלות פרטית, רק לשנות דרך חוקים

חלק ג' – השלימו את המשפט

1. פרולטריון
2. בורגנות
3. מאבק

חלק ד' – התאימו בין המושג להסבר

1 – ג (בעלי מפעלים והון)
2 – ד (פועלים שכירים)
3 – א (מאבק בין מעמדות לפי מרקס)
4 – ב (שינוי הדרגתי בחקיקה)

חלק ה' – סדרו לפי הכרונולוגיה

1. המהפכה התעשייתית ומצוקת הפועלים
2. פרסום המניפסט הקומוניסטי (1848)
3. ייסוד האינטרנציונל הראשון (1864)
4. חוק ביטוח הבריאות בגרמניה (1883)

חלק ו' – שאלות פתוחות

1. מאבק מתמיד בין המעמד השולט באמצעי הייצור לבין המעמד המנוצל

כרטיס יציאה – מה לחפש

- מעמד הפועלים השכירים שאין בבעלותם אמצעי ייצור
- למשל: איסור עבודת ילדים, ביטוח בריאות, הגבלת שעות עבודה
- המהפכנית מבקשת שינוי בכוח וביטול בעלות פרטית, הדמוקרטית מבקשת שינוי הדרגתי דרך חוקים

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בתרחיש היום במפעל כדי ליצור הזדהות לפני הלימוד העיוני
- כדאי להבהיר את ההבדל בין רעיון הסוציאליזם המהפכני של מרקס לבין המשטר הקומוניסטי שקם מאוחר יותר
- הוויכוח המובנה מתאים לחלוקה לקבוצות עם זמן הכנה קצר וקריטריונים ברורים לשופטים

דף תרגול: מהפכה או חקיקה? שתי דרכי הסוציאליזם

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

במאה ה-19 סבלו פועלים רבים מתנאי עבודה קשים. הסוציאליזם הציע שתי דרכים שונות לשינוי המצב - מהפכה או חקיקה הדרגתית.

בנק מילים: פרולטריון | בורגנות | מאבק

1 חלק א' – הבנת המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי היו בעלי אמצעי הייצור?

א) הפרולטריון ב) הבורגנות ג) האיכרים

2. מהם אמצעי ייצור?

א) שכר ומשכורות ב) מפעלים, מכונות, קרקע וחומרי גלם ג) מפלגות פוליטיות

3. איזו דרך הציעו מרקס ואנגלס?

א) חקיקה הדרגתית ב) חזרה לחקלאות ג) מהפכה של הפרולטריון

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הסוציאליזם הוא רעיון אחד ואחיד	☐	☐
2	מרקס האמין שהשינוי יבוא בהדרגה בעזרת חוקים	☐	☐
3	הסוציאל-דמוקרטיה ביקשה לבטל לגמרי את הבעלות הפרטית	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. מעמד הפועלים השכירים נקרא _____

2. המעמד בעל ההון נקרא _____

3. לפי מרקס, ההיסטוריה היא _____ מתמיד בין מעמדות

4 חלק ד' – התאימו בין המושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בורגנות	___	**א.** מאבק בין מעמדות לפי מרקס
2. פרולטריון	___	**ב.** שינוי הדרגתי בחקיקה
3. מלחמת מעמדות	___	**ג.** בעלי מפעלים והון
4. סוציאל-דמוקרטיה	___	**ד.** פועלים שכירים

5 חלק ה' – סדרו לפי הכרונולוגיה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	חוק ביטוח הבריאות בגרמניה (1883)
☐	ייסוד האינטרנציונל הראשון (1864)
☐	פרסום המניפסט הקומוניסטי (1848)
☐	המהפכה התעשייתית ומצוקת הפועלים

6 חלק ו' – שאלות פתוחות

ענו בקצרה.

1. הסבירו מהי מלחמת מעמדות לפי מרקס

כרטיס יציאה

מהו פרולטריון?

ציינו דוגמה אחת לחקיקה סוציאלית

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀